досудового розслідування, або договір з експертом чи експертною установою – якщо експертиза проводиться на замовлення інших осіб. Також 17 жовтня 2019 року набрала чинності нова редакція статей 243 та 244 Кримінального процесуального кодексу України, за якими у сторони захисту з'явилося право самостійно залучати експертів на договірних умовах для проведення експертизи, у тому числі обов'язкової (частина 2 ст. 243 Кримінально процесуального кодексу України). Проте, відповідно до ч.1 ст. 7 Закону України «Про судову експертизу» здійснювати судово-експертну діяльність, пов'язану з проведенням криміналістичних, судово-медичних і судово-психіатричних експертиз можуть виключно державні спеціалізовані установи.

Отже, призначення, проведення та використання результатів конкурентної (альтернативної) експертизи має велике практичне значення в умовах сучасного змагального кримінального провадження в Україні. Вдосконалення механізму правового регулювання даного інституту повинно забезпечуватися чітко сформованими нормами, що визначають комплекс прав сторони обвинувачення, сторони захисту та потерпілого щодо залучення експерта для проведення експертизи. Інститут конкурентної (альтернативної) експертизи потребує подальшого наукового дослідження для розробки варіантів законодавчих новел, спрямованих на вдосконалення функціонування даного інституту в змагальному кримінальному провадженні України.

Список використаних джерел

1. Клименко Н. І. Питання реформування інституту судової експертизи в КПК України / Н.І. Клименко // Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики : Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю з дня народження професора М.В. Салтевського (м. Одеса, 2 листопада 2012 року). – Одеса : Фенікс 2012. – С. 356-359.

2. Клименко Н. І. Несудова експертиза, або експертиза соціуму / Н. І. Клименко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. – 2014. – Вип. 14. – С. 424-429. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpsek_2014_14_62.

Бут Інна Володимирівна,
старший судовий експерт відділу будівельних, земельних досліджень та оціночної діяльності Харківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

Мотиль Олена Олександрівна,
головний судовий експерт відділу будівельних, земельних досліджень та оціночної діяльності Харківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ВСТАНОВЛЕНИХ ВІКОННИХ БЛОКІВ З ПОЛІВІНІЛХЛОРИДНИХ ПРОФІЛІВ

Віконні блоки з полівінілхлоридних профілів користуються популярністю серед споживачів більше 20 років. Металопластикові вироби практично замінили на ринку традиційні дерев'яні. Це є виправданим, адже експлуатація «старих» дерев'яних вікон в житлових та громадських будинках пов'язана зі значними тепловитратами, вони погано ізолюють і є застарілими за своїми технічними характеристиками. Як наслідок, через дерев'яні вікна втрачається тепло, відсутня економія на комунальних послугах, що є актуальним для населення з урахуванням економічної ситуації в країні.

На сьогоднішній день ринок металопластикових вікон в України розвивається досить динамічно, насамперед, завдяки їх покращеним тепло-і звукоізоляційним властивостям, привабливому естетичному вигляду, довговічності, високій герметичності. Вікна не потребують спеціального догляду та додаткового оздоблення, можуть бути виготовлені різних форм, розмірів, кольору, мають покращений захист від зламу завдяки новим механізмам фурнітури, можливість встановлення склопакетів із напиленням для захисту від сонячних промінів та з заповненням простору між склом інертним газом для ще більшої теплоізоляції. Ці фактори призводять до конкуренції між виробниками, що відбивається на ціновій політиці, що як наслідок робить віконні блоки доступними та популярними серед споживачів різного рівня достатку.

Незважаючи на те, що на сьогоднішній день на віконні блоки існує нормативна література розроблена та затверджена у відповідному до закону порядку, довідкові матеріали, рекламні брошури, статті в Інтернеті, сайти виробників готової продукції все одно виникають питання у споживачів щодо правильності виготовлення, встановлення, та експлуатації віконних блоків, а різноманіття фірм щодо якості складових. Розвиток та постійне оновлення продукції, яка відповідає новим вимогам споживачів робить експертне дослідження віконних блоків актуальним на протязі тривалого часу.

Експертні дослідження віконних блоків, які призначають в результаті спорів між замовником та виконавцем робіт, є досить поширеними в експертній практиці, оскільки, як показує досвід обстеження та виконання

такого виду експертиз, встановлення вікон з полівінілхлоридних профілів нерідко здійснюються не професійними робітниками, без дотримання вимог будівельних норм та правил. Це приводить до такої розповсюдженої проблеми як запотівання вікон та появи плісняви на укосах та стінах, розтріскування склопакету, перекосу віконного блоку відносно отвору та інше.

Судова будівельно-технічна експертиза є одним із найбільш вагомих засобів доказування у господарському, цивільному або кримінальному судочинстві у справах, пов'язаних із вирішенням конфліктних ситуацій між виробниками та споживачами віконних блоків з полівінілхлоридних профілів.

Згідно статті 3 Закону України «Про судову експертизу» судово-експертна діяльність здійснюється на принципах законності, незалежності, об'єктивності і повноти дослідження[1].

Отже, забезпечення повноти дослідження віконних блоків забезпечується на нашу думку залученням профільних спеціалістів. Це дасть змогу надати категоричний висновок ініціатору призначення експертизи.

Проблема полягає в надані повного та об'єктивного висновку, який включає в себе дослідження об'єкту (віконного блоку) з використанням вузько направлених знань.

Для надання повного та об'єктивного висновку судової будівельно-технічної експертизи, необхідно провести досить об'ємне дослідження, яке включає в себе визначення не тільки лінійних розмірів об'єкту дослідження, а й розрахункові показники (наприклад звуко – теплоізоляцію, світло пропускні здатності, вітро- та паро проникнення, силове навантаження та зламу), які можливо встановити тільки з залученням спеціалістів відповідної категорії знань та лабораторії для виконання ряду досліджень.

Відповідно до діючих норм, для правильного встановлення віконного блоку необхідно провести наступні роботи: демонтажу старих вікон, проведення замірів віконних прорізів з складання аркуша обміру, виконання віконних блоків за результатами обмірів, установка віконних блоків в стіни, ізоляція примикань до стін будинку, улаштування укосів [2]

Правильно встановлений віконний блок повинен забезпечувати надійність механічного кріплення та якість примикань до стіни, стійкість до навантажень, надійність кріплення, жорсткість елементів[2].

Дослідженні полягає в визначенні основних параметрів віконних блоків, питань, що ставляться експерту, методів та особливостей їх застосування при виконанні експертного дослідження якості встановлених віконних блоків з полівінілхлоридних профілів, які розглядаються як самостійно експертом, самостійно спеціалістом, так і комісійно з метою надання категоричного висновку судової будівельно-технічної експертизи або дослідження.

Аналізуючи вимоги, які висунуто у документах, з урахуванням різноманіття профілів та склопакетів в умовах їх постійного вдосконалення

виникає необхідність залучати профільних спеціалістів для якісного дослідження об'єкту (віконного блоку, роботи щодо його влаштування).

Для проведення дослідження та відповіді на поставлені ініціатором експертизи запитання щодо якості встановлених віконних блоків з полівінілхлоридних профілів необхідно ознайомитися як з самим об'єктом дослідження (віконним блоком) в натурі, так і з документацією на нього.

Як показують дослідження, найбільш поширені дефекти та пошкодження металопластикових вікон спостерігаються при виявленні наступних факторів:

неправильна експлуатація, в результаті якої виникають поламки фурнітури, її розтріскування, деформація гумових ущільнювачів; помилка при проведення обмірів віконних отворів, що підлягають заповненню; неякісний профіль та склопакети, що не відповідають заявленим виробником вимогам в сертифікатах відповідності та якості; некваліфікована робота монтажників під час встановлення вікна із порушенням вимог нормативних документів [3].

Основними результатом цих дефектів є: завеликі зазори між стіною та віконним блоком, прогинання всієї конструкції та (або) промерзання віконних конструкцій, нещільне прилягання стулки до коробки, провисання стулок, розтріскування вікон. Все це експерт може спостерігати при огляді.

Дослідження віконних блоків є досить об'ємним та складається з великої кількості характеристик, що потребують не тільки лінійних вимірів, але й візуального огляду та дослідження технічної документації. Для ідентифікації фактично встановлених віконних блоків, а саме у випадах, коли необхідно визначити при проведенні експертизи клас за опором теплопередачі, рівень повітропроникності, водопроникності, опір за вітровим навантаженням запропоновано залучення відповідних кваліфікованих спеціалістів. Залучення лабораторії необхідно для встановлення наявності якості захисного напилення на скло та заповнення склопакетів інертним газом.

Ініціатору призначення експертизи чи експертного дослідження слід одразу звертати увагу на ці особливості проведення дослідження при призначенні експертизи чи експертного дослідження, що дасть змогу експерту провести повне дослідження та дати категоричний висновок.

Список використаних джерел

1. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994р. №4038-XII. URL:https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 08.08.2019).

2. ДСТУ-Н Б В.2.6-146:2010. Настанова щодо проектування улаштування вікон та дверей. [Чинний від 2011-07-01]. Київ, 2010. (Довідкова система БУДСТАНДАРТ).

3. ДСТУ Б EN 1279-1:2013. Скло для будівництва. Склопакети.[Чинний від 2014-04-01]. Київ, 2014. 4 с. (Національний стандарт України).